

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 13912
Tarih : 12.08.2021

49316

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

Rant odaklı doğa karşıtı çevre ve ekonomi politikalarının açığa çıkardığı kuraklık, sel, orman yangınlarının yaşandığı bir dönemden geçilmektedir. 16 Temmuz- 3 Ağustos 2021 tarihleri arasında Van'ın Başkale, Çaldıran, Özalp, Gürpınar, Muradiye, İpekyolu Erciş ve Saray ilçelerinde 35'ten fazla mahallede sel ve su baskınları etkili olmuş ve halkın yaşam alanları zarar görmüştür. Van'da bu kadar kapsamlı bir felaket ve binlerce kişiyi etkileyen bir kriz olmasına rağmen kamusal anlamda bir kriz yönetimi yapılmamıştır. İlk yardım ve sağlık hizmeti sunulması gereken yurttaşların aradan geçen süreye rağmen barınma, beslenme, temiz su sorunu hala devam etmektedir. Sel yaşanan tüm alanlarda yaklaşık 140 ev, içinde yaşanılmayacak duruma gelmiştir. Bu evlerden 15 tanesi tamamen yıkılmıştır. Evleri hasar gören yurttaşlar için kalıcı barınma alanları kış aylarına girilmeden sağlanmalıdır.

Sel felaketi halkın ekonomik geçim alanlarına çok kapsamlı zarar vermiştir. Başkale ilçesinde 2200'e yakın küçük baş, Çaldıran ilçesinde 200'e yakın küçük baş hayvanın telef olduğu ifade edilmektedir. Zararların karşılanması için önceden sigortalı olması veya telef olmuş hayvanların fiziki olarak ispatı gibi şartların talep edilmesi çiftçileri zor durumda bırakmaktadır. Arazi ve hayvancılık için zorunlu olan besi/yem alanlarının hasarı da çok büyük oranda yaşanmıştır. Saman ve ot depolarının da çok büyük oranda zarar gördüğü ifade edilmiştir.

Sel yaşanan neredeyse her yerde bent ve kanalların bakımı ve yenilenme çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Bu nedenler evleri ve yaşam alanları yıkılmış olan haneler için hızlı bir kamusal destek programı uygulanmalıdır. Hayvanları, ahırları, ot ve saman depoları ve tarım arazileri zarar gören çiftçilerin destek alma süreçleri hızlandırılmalıdır.

Zarar gören tüm yurttaşların zararları tazmin edilmelidir. Van'da Başkale başta olmak üzere tüm ilçelerimizde sel felaketinden etkilenen yurttaşlarımızın yaralarının sarılması, zararlarının hızlı bir şekilde tazmin edilmesi için söz konusu bölgenin acil bir şekilde afet bölgesi ilan edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'nin birçok bölgesinde sel felaketi yaşandıktan sonra afet bölgesi ilan edilmesine rağmen Van'da yaşanan sel felaketinden sonra neden afet bölgesi ilan edilmemektedir? Van'da sel nedeniyle afet bölgesi ilanı için bir çalışma yürütülmekte midir?
- 2) Van'da 16 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında 8 ilçede, 35 mahallede yaşanan sel felaketi nedeniyle açığa çıkan zararlar resmi olarak tespit edilmiş midir? Bu kapsamda yıkılan veya zarar gören hane, ev eşyası, ahır, taşıt ve araçlar, ekili arazi ve meyve bahçesi, işyeri ve diğer hasarlara ilişkin verilerin miktarı veya maddi hasar değeri nedir?
- 3) Sele karşı alınması gereken tedbirler hakkında bir çalışma başlatacak mısınız? Bu kapsamda dere yataklarında yerleşik yerleşim yerlerinin korunması veya taşınmasına ilişkin çalışmalarınız nelerdir?
- 4) Sıklığı gittikçe artan sel felaketlerine karşı yapılması planlanan bent, kanal, vb. çalışmalarınız nelerdir? Bu kapsamda hangi tedbirleri alacaksınız?
- 5) Van'da sel nedeniyle su, yol, elektrik ve diğer altyapısı bozulan mahallerin altyapı çalışmaları ne zaman tamamlanacaktır?
- 6) Van'da ve ülkenin birçok yerinde yaşanan sel felaketlerinde HES barajlarının ve diğer yanlış su yolu projelerinin etkileri olduğu iddiası üzerine bir çalışma başlatacak mısınız?
- 7) Küresel iklim krizi etkilerinin sel ve su baskınlarına yol açtığına dair bakanlığınızın bir araştırması mevcut mudur?